

Dosarul nr. 1-190/2025 (1-25123613-18-1-28082025)

S E N T I N Ț Ă
în numele Legii

18 februarie 2026

or. Căușeni

Judecătoria Căușeni (sediul Central)

Instantă compusă din:

Președintele ședinței, judecătorul

Grefier

Cu participarea:

Procurorului

Apărătorului

Colun Svetlana

Agapi Diana

Moruz Ghenadie

Surdu Oxana

examinând în ședință de judecată publică cauza penală cu învinuirea lui:

Roșca Tatiana, născută la *****, c/p *****, domiciliată
*****, cetățeană a Republicii Moldova, studii medii, nu
este angajată în câmpul muncii, căsătorită, copii minori nu
are, *****, nu posedă titluri speciale, grade de calificare
și distincții de stat, posedă limba în care se desfășoară
procesul, anterior nu a fost judecată,

în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 181¹ alin. (1) Codul Penal.

Termenul de examinare a cauzei: de la 28 august 2025 până la 18 februarie 2026.

Procedura de citare legal executată.

Acuzatorul de stat a solicitat recunoașterea vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii imputate, cu stabilirea pedepsei sub formă de amendă în mărime de 1000 unități convenționale, în redacția Legii Penale la momentul comiterii infracțiunii. Corpul delict, la intrarea sentinței în vigoare, de restituit lui Roșca Tatiana.

Apărătorul inculpatului a solicitat achitarea inculpatului, din motiv că ea nu a comis fapta imputată.

Inculpatul a solicitat să fie achitat, deoarece el nu a comis fapta imputată.

În baza materialelor din dosar și a probelor administrate în ședința de judecată, instanța de judecată,

A C O N S T A T A T:

Roșca Tatiana, a comis cu vinovăție faptă prejudiciabilă prevăzută de legea penală și pasibilă de pedeapsă penală, în următoarele circumstanțe:

Prin Hotărârea Parlamentului Republicii Moldova nr. 122 din 16 mai 2024, a fost stabilită data desfășurării alegerilor pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova la 20 octombrie 2024.

În temeiul acestui act normativ și al Hotărârii Comisiei Electorale Centrale nr. 2633 din 16 iulie 2024, a fost anunțată începerea perioadei electorale aferente alegerilor

prezidențiale și referendumului republican constituțional, cu debutul perioadei electorale la data de 20 septembrie 2024.

Potrivit documentelor prezentate Comisiei Electorale Centrale, la 30 iulie 2024, Partidul Politic „RENAȘTERE”, Partidul Politic „FORȚA DE ALTERNATIVĂ ȘI DE SALVARE A MOLDOVEI”, Partidul Politic „ȘANSĂ” și Partidul Politic „VICTORIE” au convenit asupra constituirii Blocului Electoral „VICTORIE - ПОБЕДА” în vederea participării la referendumul republican constituțional din 20 octombrie 2024. Ulterior, la 02 august 2024, aceleași formațiuni politice au decis constituirea aceluiași bloc electoral pentru participarea la alegerile prezidențiale din aceeași dată.

Prin Hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 2687 din 07 august 2024, menținută printr-o hotărâre irevocabilă a Curții Supreme de Justiție, s-a dispus refuzul înregistrării Blocului Electoral „VICTORIE - ПОБЕДА”.

Cu toate acestea, formațiunile politice componente ale blocului electoral au continuat să desfășoare activități politice și electorale, fără a deține o înregistrare valabilă la autoritatea electorală competentă.

În acest context, în perioada septembrie - octombrie 2024, Tatiana Roșca a organizat la domiciliul său din satul Ursoaia, raionul Căușeni, întruniri cu caracter politic desfășurate în timpul perioadei electorale aferente alegerilor prezidențiale și referendumului republican. Acționând cu intenție directă și în interesul Blocului Electoral „VICTORIE - ПОБЕДА”, aceasta a recrutat mai mulți alegători, inclusiv pe Angela Guzun și Elena Moisei, influențându-i să voteze în favoarea candidatului blocului electoral și să opteze pentru răspunsul „NU” în cadrul referendumului, oferindu-le beneficii materiale în schimb.

Astfel, Angela Guzun a primit o sumă de 5 000 de ruble rusești (echivalentul a aproximativ 912 MDL), iar Elena Moisei a fost remunerată cu 30 000 de ruble rusești (echivalentul a aproximativ 5 472 MDL). Plățile au fost efectuate prin intermediul unui cont bancar deschis la banca rusească „PromsvyazBank” (PSB), cont creat cu sprijinul Tatiane Roșca, care le-a oferit asistență tehnică pentru instalarea și gestionarea aplicațiilor necesare recepționării remunerației ilicite.

Fiind audiată în cadrul cercetării judecătorești, inculpata Roșca Tatiana a declarat că, ea nu susține nici un bloc politic. Nu are nici o legătură cu blocul electoral „Victoria/Pobeda”. În perioada septembrie - octombrie la domiciliul său din ***** nu a realizat careva întruniri. A fost în vara anului 2024 cu 8 persoane din ***** și ***** la Orhei, când s-a propus candidatura lui Vasile Bolea la președinte. Atunci a fost unica dată când a venit cu 6 femei la ea în ogradă și au servit niște bere. Atunci a fost unica dată când a fost la ea acasă persoane. La magazin le-au întrebat dacă doresc să meargă la Orhei deoarece va fi concert. Acele femei a stat în ogradă în acea zi dar nu a vorbit despre politică. Vorbeau despre aceea că partidul posibil nici nu va participa la alegeri. Asta a fost în perioada verii prin iulie - august, deoarece era foarte cald. Ea nu a influențat niciodată pe nimeni din sat, ca să susțină acest bloc electoral. Nu a propus nimănui niciodată careva sume bănești, pentru ca să susțină acest bloc politic. Nu a instalat niciodată cuiva în telefon vreo aplicație. Nu are cunoștință în acest domeniu. Nu posedă astfel de cunoștință de a instala aplicație. Cunoaște doar cum se pune „like” și

cum se distribuie. A fost cu copii și nepoții la Orheiland și până în anul 2024. De la magazin a aflat de posibilitatea de a merge la Orhei. La magazin se înscriau pe o listă, după care erau anunțați despre data și ora plecării la distracții. Nu cunoaște cine trimitea aceste autocare. Câteodată autocarele veneau din ***** dar câteodată venea din ***** și îi luau. Când ajungeau la Orhei nu mergea vorba despre alegeri, totul era gratis, erau doar distracții. Le spunea cât timp aveau la dispoziție pentru a se întoarce înapoi. A dorit să le arate nepoților cum este la Orheiland, din acest motiv mergea acolo. Din anul 2020 se duceau cam în tot anul la Orheiland. Iarna acolo era bradul de revelion, distracții și plus la toate astea mai era și circ. Se duceau la Orheiland aproximativ din 2019 - 2020 când a intrat prima oară la magazinul "Merișor". Deoarece este invalidă i s-a propus să i se facă un card, pentru a procura produse mai ieftine. A primit aceste prețuri mai mici ca un ajutor pentru nevoiași. Satele din împrejurul ***** veneau toți la magazinul "Merișor" din or. Căușeni. Nu a interpretat aceasta ca o impunere de a susține acest partid, ci ca un ajutor pentru persoane nevoiașe. Ultima oară la Orheiland a fost în 2024 vara. A fost de două ori pe 1 iunie de ziua copiilor și ulterior în luna august sau iulie unde s-a sărbătorit festivitatea popoarelor, nu știe exact cum se numea sărbătoarea. Erau căsuțe și oamenii erau îmbrăcați în haine populare. La manifestația dată erau animatori. Era mâncare tradițională a diferitor popoare. Nu cunoaște de care fapte este învinuită. Este învinuită pe nedrept. Are impresia că polițistul de sector a organizat special învinuirea sa auzind că ea merge la Orheiland și îi numea "Șoriști". Este invalidă de gradul 2, are implanturi la ambele picioare. Olga Ilieș o ajută prin gospodărie. Olga Ilieș a fost chemată la sectorist și întrebat-o ce caută la ea acasă. O doamnă din sat Tanti Jenia își pune injecții la spital dar sâmbătă și duminica a rugat-o pe ea să-i pună injecții că specialistul nu activează în acele zile. I-a făcut injecții și urma ca sâmbătă și duminica viitoare la fel să-i pună injecții dar ea nu venit deoarece i-a spus că se teme să intre la ea în ogradă pentru a nu fi chemată la poliție. Asta a fost în 2024 posibil în luna septembrie sau octombrie. Cine intra la ea în ogradă le spune la toți că, știe ea de cumătriile lor. Nepoții săi locuiesc la fel în *****. Are trei nepoți de ***** ***** și *****. La Orheiland se ducea cu nepoții mai mari. Se consideră nevinovată. Pe Catanoi Valentina a văzut-o la Orheiland cu nepoții și pe Natalia Barladean la fel a văzut-o. Nu cunoaște dacă aceste persoane la fel au fost înregistrate la magazin dar în magazinul "Merișor" le-a văzut. Nu cunoaște dacă ele erau pe listele de la magazin. Are două fiice una locuiește în ***** iar una este în Rusia din 2014, ea muncește acolo. A fost să viziteze fiica la Rusia. Fiica i-a achitat biletele. În anii precedenți până a se începe războiul mergea la ea cu autobuzul. Pe an pleca de 1 - 2 ori la Rusia. Ea nu susține nici un partid și nu are legătură cu nici un partid. Reprezentați ai partidului Șor veneau la casa de cultură și ei mergeau acolo ca simpatizanți. În anii 2020 - 2025 nu a fost membru a unui careva partid. Personal nu a dat consimțământul să fie membru a unui partid. Nu are carnet de membru de partid. Consideră că datele sale personale care le-a dat la magazinul "Merișor" au fost transmise, deoarece cei care aveau card social au avut probleme cu procesele-verbale și le-au fost întocmite procese contravenționale. A dat numărul la telefon și datele la buletin. Când a câștigat la tombolă a dat repetat datele la buletin. Nu a participat niciodată la manifestație cu Șor. Unica oară când a fost la Orhei era prezentarea cu Bolea.

Cu toate că inculpata nu a recunoscut vinovăția sa în cele imputate, vinovăția ei a fost demonstrată pe deplin, prin cumulul următoarelor probe administrate în cadrul urmăririi penale și cercetate în cadrul cercetării judecătorești.

Fiind audiată în ședința de judecată, martorul Guzun Angela a declarat că, în anul 2024 a venit o femeie din mahala sa din ***** și i-a spus că vor merge alegerile și Șor dă bani la toți. Vecina i-a cerut numărul său de telefon. A spus că o va suna și o va chema la ea acasă. A venit Pavlușa, el este din *****, familia lui este posibil Jalbă. Pavlușa a fotografiat cu telefonul lui buletinul său de identitate și a pus la ea în telefon fotografia ei și buletinul său. După care a spus că o să-i vină un mesaj. A descărcat o aplicație, dar nu cunoaște care anume. I-a venit un mesaj PSP ori PSM. A ascultat la mijloacele mass-media un spot publicitar în care s-a spus că unde vor vedea cel mai aproape bloc de poliție să meargă și să spună că au făcut o greșeală. În acea zi când i-a descărcat în telefon aplicația Pavel i-a spus să se ducă la o femeie din *****. S-a dus la femeia cea acolo un bărbat care îi spunea să meargă la Căușeni să înțeleie ceva cu niște drapele. Omul cela vorbea ceva de alegeri. A stat 5 minute în acea ogradă, după care a plecat acasă, deoarece nu îi era interesant. S-a dus la poliție și a spus ceea ce a spus astăzi la judecată. Ea nu a luat nici un leu. După câteva zile a șters instalația și PSM-ul din telefon. Pe Roșca Tatiana nu o cunoaște deoarece de un an de zile este locuitoare a *****. Nu cunoaște la cine a fost în ogradă. La adunare a fost cu fiica sa Ursu Mihaela. Pe telefon i-a venit mesaj precum că ea este înregistrată în-un bloc. Nu i-a venit nici un mesaj pentru a primi careva sume de bani. Persoana pe nume Valentina o cunoaște. Este persoana unde s-a dus la ea acasă și s-a înregistrat ea este din mahala sa. Pe Moisei Elena o cunoaște ca consăteană din *****. Cu Moisei Elena nu a fost la domiciliul lui Roșca Tatiana. La adunarea unde a fost vorba de alegeri, nu se vorbea de o persoană anumită la alegeri. Adică să facă așa ca Șor să câștige. La acea adunare se vorbea de Șor, de alte persoane nu s-a vorbit. La Chișinău la mitinguri nu a fost. Nu cunoaște unde trăiește Roșca Tatiana, nu a văzut-o niciodată prin sat. Pavlușa nu cunoaște ce funcție avea. Cunoaște doar că descărca prin telefoane aplicația și poza buletinelor. Valentina nu cunoaște ce funcție avea, ea este vecina sa, este bolnavă de cancer și stă la pat. În ziua în care a fost la adunare, nu a auzit a cui era proprietatea. În acea zi i s-a ridicat zahărul și a început să-i fie rău, i se făcea vomă, amețea și a cerut o cană cu apă. Aproximativ 10 minute s-a reținut în ograda dată. În această perioadă a auzit pe un domn cum vorbea că vor merge la Căușeni cu flaguri. Ei vorbeau că au fost improșcat cu ouă și era un război între 2 partide/tabere. Nu cunoaște în potriva cui s-au pornit la Căușeni. Nu a fost contra nimănui. În acea ogradă erau aproximativ 20 de persoane. Pe Tatiana Roșca nu a văzut-o în acea ogradă la adunare. Cu Moisei Elena nu are nici un fel de relație, nu a fost cu ea nici la o adunare. Când a fost chemată la Primărie după alegeri, atunci a văzut-o pe Elena Moisei. Roșca Tatiana nu i-a spus cum trebuie să voteze, ea nu a întâlnit-o niciodată. Roșca Tatiana nu i-a comunicat că dacă merge la alegeri va primi bani pentru asta. Nici în telefon Roșca Tatiana nu i-a instalat nici o aplicație. Înainte de ședința a fost chemată la primărie și un bărbat i-a audiat pe fiecare. Ceea ce i-a citit era corect. Declarațiile au fost scrise din cuvintele sale și au fost citite.

Conform art. 371 alin. (1) pct. 1) Codul de Procedură Penală, s-a admis demersul procurorului și s-a dat citire parțială la declarațiile depuse în cursul urmăririi penale și anume Procesul-verbal de audiere a martorului Guzun Angela din data de 26.02.2025, potrivit căruia este indicat că, *"Întrebare: Dacă o cunoașteți pe Roșca Tatiana, de cât timp și în ce circumstanțe ați făcut cunoștință? Răspuns Guzun Angela: Pe aceasta o cunosc din toamna anului 2024, când am participat la o adunare organizată de Roșca Tatiana la ea acasă în *****. Până atunci eu nu o cunoșteam pe Roșca Tatiana, La acea adunare am mers la propunerea unei prietene pe nume Elena Moisei. La acea adunare erau prezente aproximativ 15 persoane", "Cum și am menționat mai sus, după ce am fost la o adunare organizată de Roșca Tatiana la ea acasă, peste câteva zile am primit prin aplicația "PSB" 5000 Ruble. Declar că nu am intrat în posesia acestor mijloace bănești, ori după ce am aflat că acești bani sunt ilegali și poliția aplică amendă, eu m-am speriat și am șters din telefon aplicația "PSB". Întrebare: Roșca Tatiana în cadrul adunărilor organizate, ori în privat, va oferit sau dat careva mijloace bănești sau bunuri pentru ca DVS să votați candidatul comunicat de ea și promovat de Blocul "Victoria/Pobeda? Răspuns: Nu, nici personal nu am comunicat cu Roșca Tatiana, eu doar am asista o singură dată la acea adunare care s-a organizat la ea la domiciliu"* (f.d. 59 - 61).

Fiind audiată în continuare, martorul Guzun Angela a declarat că, susține declarațiile depuse astăzi în ședința de judecată. Declarațiile de la urmărirea penală nu sunt veridice. Procesul-verbal de la urmărirea penală este scris din cuvintele sale în limba chirilică. Atunci era drept ce i-a fost citit. I-a venit un mesaj cu un număr lung, a sunat-o pe Valentina și i-a spus despre aceasta. Ea i-a spus că să aștepte că o să-i vină și banii. Ea a spus ofițerului că i-a venit un mesaj cu un număr lung. I-a spus polițistului de suma de 5000 de ruble. Așa i-a spus Valentina că îi va veni suma de 5000 de ruble, dar nu i-a primit. Persoanele care au audiat-o le-a spus despre suma de 5000 de ruble. Nu ține minte dacă i-au fost citite declarațiile și era vorba de 5000 de ruble. Când i-a citit ofițerul declarațiile de Tatiana Roșca nu a vorbit. I se parte că ofițerul a spus ceea, ce a citit astăzi procurorul. Doar de Tatiana Roșca nu este de acord, deoarece nu o cunoaște. Nu o cunoștea pe Roșca Tatiana când a fost audiată de polițist. Nu știe cum a apărut numele Tatiana Roșca în declarații. S-a mutat din ***** în ***** în anul 2023 în luna noiembrie. A avut stop cardiac la 07.05.2025. Ea singură s-a dus la poliție și a spus de cele făcute. I s-a făcut proces-verbal cu privire la contravenție după ce a fost audiată. După ce a făcut declarații i-au sunat și i-au spus că i-a fost aplicată amendă de 25000 de lei dar nu știe pentru ce. De la aceasta are probleme de sănătate.

Fiind audiată în ședința de judecată, martorul Moisei Elena a declarat că, pe Roșca Tatiana o cunoaște în calitate de consăteană și pe chestiuni de serviciu. Ea a activat în calitate de ***** . La sfârșitul anului 2023 o vecină a invitat-o la Chișinău la proteste. A protestat împotriva Maiei Sandu. Ea a fost la protest. Li s-a promis că o să li se achite bani, dar nu le-a achitat nimic. Apoi li s-a spus că vor fi angajați oficial la partidul Șor. Atunci au dat buletinele și au crezut că va fi totul bine. Au avut adunări la Căușeni la un Oficiu, acolo au fost înregistrați. Pe atunci se numea blocul "Victoria" acum se numește blocul "Șor". În anul 2024 a mers la proteste. Pe ei îi suna Roșca Tatiana și îi întreba dacă doresc să meargă la proteste, dacă nu doreau nu îi impunea. În anul 2023 și 2024 la fel

Roșca Tatiana a organizat protestele. Au avut o adunare la oficiu la Căușeni la etajul 2 și acolo le-au spus că vor fi angajați oficial la partidul Șor. Au dat datele de la buletin și le-au sunau și le spuneau când se face adunare. Adunările se făceau pe baza alegerilor prezidențiale și atât. A fost o dată la adunare la Tatiana Roșca acasă în anul 2024. Au participat mai multe persoane. La acea adunare se vorbea despre cine să voteze. Era un bărbat înalt cu ochelari dnul Pavel și dna Tatiana de la Căușeni dar familia nu cunoaște. Roșca Tatiana nu vorbea, ea doar i-a anunțat de adunare. La acea adunare vorbeau pentru cine trebuie de votat și anume pentru partidul "Șor". Nu a atras atenție dacă vorbeau despre referendum, doar despre alegerile prezidențiale. În turul doi nu a participat ca activist la Șor. Aplicația "PSB" i-a instalat-o Pavel. Ei i-a luat buletinul i la pozat și la pus la ea în telefon. Ia venit o dată 15 000 de ruble și a doua oară încă 15000 de ruble, în total 30 000 de ruble. A ridicat doar 15 000 de ruble. Banii i-au venit prin mesajul "PSB". A trimis surorii sale acești bani și ea i-a scos de la Rusia și i-a trimis la Moldova prin rutiera Moscova - Chișinău. Pe sora sa o cheamă Timoșenco Tatiana. De la Oficiul Căușeni le-a spus să voteze pe partidul "Șor", deoarece vor avea salarii. Între ea și Tatiana nu a fost niciodată vorbe de genul că, dacă va câștiga blocul Victoria, ea va fi remunerată. Tatiana Roșca nu i-a solicitat niciodată datele bancare. La alegeri a fost. Înainte de a fi audiată în ședința de judecată a mai fost audiată de 3 ori de Caraman Liliana și de un domn de la Chișinău de două ori. Declarațiile care au fost date domului de la Chișinău și lui Caraman Liliana sunt veridice și i-au fost date citire. Cu Roșca Tatiana în piață nu a vorbit niciodată despre alegeri. În luna septembrie înainte de a fi referendumul a terminat activitatea la Blocul Victoria. În anul 2024 încă activa la Bloc. Buletinul i-a fost luat de la oficiu de la etajul doi pentru a fi înregistrată. Buletinul i la luat domnul Pavel și doamna Tatiana familia nu le cunoaște. Tatiana Roșca nu i-a descărcat nici o aplicație în telefon. Tatiana nu a făcut promisiuni că îi va da ea bani pentru alegeri. Nu a primit niciodată bani de la Roșca Tatiana. Împreună cu Guzun Angela a fost la Roșca Tatiana în ogradă, data nu o ține minte. Anume Roșca Tatiana nu i-a promis că va fi angajată oficial în cadrul partidului.

Conform art. 371 alin. (1) pct. 1) Codul de Procedură Penală, s-a admis demersul procurorului, s-a dat citire parțială la declarațiile depuse în cursul urmăririi penale și anume Procesele-verbale de audiere a martorului Moisei Elena din data de 26.02.2025, 10.07.2025, 29.07.2025 potrivit cărora este indicat că, *"Întrebare: Înainte de alegerile prezidențiale din octombrie 2024, în cadrul adunărilor organizate de Roșca Tatiana, ce vă comunica ultima? Răspuns: În cadrul întâlnirilor, Tatiana Roșca ne-a comunicat să susținem în alegerile prezidențiale pe candidatul din partea Blocului "Victoria/Pobeda" pe Victoria Furtună apoi la cel de-al doilea tur pe candidatul Stoianoglo Alexandr. Întrebare: Roșca Tatiana în cadrul adunărilor organizate, ori în privat, va oferit sau dat careva mijloace bănești sau bunuri pentru ca Dvs să votați candidatul comunicat de ea și promovat de Blocul "Victoria/Pobeda?" Răspuns: Menționez că Roșca Tatiana mi-a comunicat că dacă o să votez candidatul Blocului "Victoria/Pobeda" și voi alege opțiunea "Nu" la referendum, voi primi prin transfer 15 000 Ruble, prin aplicația "PSB". Mijloace care mi-au fost transmise într-un cont deschis într-o bancă din Federația Rusă "PSB", dar fără a intra în posesia lor pe motiv că s-au început*

*perchezițiile prin țară efectuate de organele de drept și eu am renunțat și am șters acel mesaj unde era indicat acel cont cu 15 000 Ruble”, ”Mai menționez că la indicația lui Roșca Tatiana, am instalat aplicația PSB Bank, la mai mulți simpatizanți ai partidului Șor din *****, în deosebi la persoane în etate, care nu cunosc cum să se folosească de telefon, aplicațiile din acesta. Metoda de instalare a aplicației PSB în telefoane, mi-a fost explicată și demonstrată în cadrul unei adunări organizate de un domn pe nume Pavel.”, ”Întrebare: Când ultima dată v-ați întâlnit cu Roșca Tatiana ? Răspuns: Duminica, ziua de 27 iulie 2025, la piața din *****. În cadrul discuției avute, Tatiana m-a întrebat dacă nu doresc să revin și să activez ca activistă în susținerea formațiunii politice ”Victoria”. La răspunsul meu că nu doresc că și așa acum sunt purtată pe drumuri și dau explicații pe la organele de drept, Roșca Tatiana, mi-a comunicat că totul se va clarifica, că ei la partid au avocați care se ocupă de aceste lucruri și eu dacă voi mai fi chemată de autoritățile statului să tac și să nu spun nimic de faptul că mi s-a propus.” (f.d. 63 - 65, f.d. 67 - 69, f.d. 71 - 73).*

Fiind audiată în continuare, martorul Moisei Elena a declarat că, când s-a întâlnit în piață cu Roșca Tatiana, ultima i-a propus să vină înapoi la partidul Șor, iar ea a refuzat. Prin mesaj pe ”Telegram” Roșca Tatiana i-a spus să voteze pentru partidul blocul ”Victoria” sau Victoria Furtună sau Alexandru Stoianoglo. Despre suma de 15 000 de ruble li s-a comunicat de la Căușeni. Roșca Tatiana i-a spus că, dacă va câștiga partidul Șor, vor fi achitați ca lucrători ai partidului. Echipa lor spuneau că, Roșca Tatiana că este șefa lor. I s-a spus că dacă va câștiga partidul Șor, vor fi remunerați cu toată echipa. Partidul ”Victoria” era în cursa electorală la alegerile din anul 2024. Pe aceste fapte a fost invitată la poliție de polițista Liliana Caraman. Liliana Caraman i-a comunicat că va fi trasă la răspundere și îi va fi aplicată amendă. Caraman Liliana i-a comunicat asta după audiere. A fost amendată în anul 2025. Caraman Liliana i-a spus că fiica ei riscă amendă. Ea se folosea de numărul fiicei sale. Liliana Caraman i-a spus că fiica va achita în locul ei amendă, deoarece numărul de telefon era scris pe ea. Ea a declarat tot ce a făcut. Nu a citit ce a declarat la urmărirea penală. I-a citit polițistul, dar ea doar a confirmat. Nu putea fi mai mult scris, decât s-a dat citire la acel moment.

Fiind audiată în ședința de judecată, martorul Barladean Natalia a declarat că, pe Roșca Tatiana o cunoaște, sunt vecine. Sunt în relații normale. În anul 2023 - 2025 nu cunoaște cu ce se ocupa Roșca Tatiana. Fetele lor au fost într-o clasă. Nu cunoaște dacă Roșca Tatiana era simpatizant a vreo unui partid. În sat vorbea lumea că, Roșca Tatiana a făcut sărbători acasă între familii. Nu cunoaște dacă Tatiana ducea persoane la miting la Chișinău. Roșca Tatiana nu i-a promis niciodată bani pentru a merge la miting. Ea a fost audiată pe acest caz de un bărbat de la Chișinău. I-a citit ceea ce a scris. Polițistul de sector a anunțat-o că trebuie să vină azi la ședința. Roșca Tatiana venea de la Căușeni a trecut pe lângă poartă și a plecat acasă, nu a trecut pe la ea. Roșca Tatiana niciodată nu i-a propus bani pentru a participa la întruniri. Sectorista prima oară când a chemat-o a întrebat-o dacă a primit o sumă de 15 000 de ruble rusești, a răspuns că nu a primit. Prima oară când a venit sectorista la ea acasă a venit cu scopul de a o întreba dacă a primit careva sume de bani. Pe sectoristă nu o cunoaște. Ea i-a spus că nu a primit bani, consideră că ea a băgat-o în probleme. Sectorista a întrebat de suma de 15 000 de ruble.

Ea i-a spus că, dacă știe tot, să nu o mai întrebe. Personal Tatiana nu a venit să îi propună să participe la careva adunări. Tatiana nu i-a spus niciodată că susține vre-un bloc politic și ca ea să participe la aceasta. Mai înainte avea telefon dar nu era performant. Tatiana nu i-a propus să-i instaleze vreo aplicație în telefon. Tatiana nu i-a propus bani pentru a merge la miting. Din ograda ei nu se vede în ograda Tatianeii. Personal în ograda Tatianeii nu a văzut mai multe persoane ce ar semăna cu o adunare a unui bloc politic. Nu i-a promis Tatiana bani în sumă de 15 000 de ruble, acest lucru i-a spus sectorista. Bărbatul care a audiat-o a scris cele spuse de ea, el i-a citit declarațiile și nu era vorba de suma de 15 000 de ruble.

Conform art. 371 alin. (1) pct. 1) Codul de Procedură Penală, s-a admis demersul procurorului, s-a dat citire parțială la declarațiile depuse în cursul urmăririi penale și anume Procesul-verbal de audiere a martorului Barladean Natalia din data de 26.11.2024, potrivit căruia este indicat că, *"Declar că careva mijloace bănești din partea lui Roșca Tatiana eu nu am primit pentru prezența mea la protestele organizate de ultima în favoarea blocului "Victoria". Unicul lucru care pot să-l declar este că la ultima adunare organizată de Roșca Tatiana în susținerea candidatului blocului "Victoria" aceasta mi-a promis suma de 15 000 Ruble Rusești. Mijloace bănești care nu le-am văzut și primit nici până în prezent."* (f.d. 39 - 41).

Fiind audiată în continuare, martorul Barladean Natalia a declarat că, scrisul din declarațiile date de la urmărirea penală, nu este al său, semnăturile sunt ale sale. Tatiana nu i-a promis 15 000 de ruble, oamenii din sat au întrebat-o dacă a primit astfel de sumă. Ofițerul au întrebat-o dacă a primit astfel de sumă de la Tatiana, ea a răspuns că nu. De Paște, anul acesta i-a decedat fiica, după acest caz a început a uita.

Fiind audiat în ședința de judecată, martorul Postica Mihail a declarat că, o cunoaște pe Tatiana Roșca în calitate de consăteană, este în relații normale cu ea. Pe cazul dat a fost audiat anul trecut de Postica Ion angajat al IP Căușeni. Pe Roșca Tatiana o cunoaște, dar nu cunoaște cu ce se ocupă. La IP Căușeni a declarat că nu a fost nici la un protest, nici la o adunare a partidului Șor, nici la Chișinău la proteste nu a fost. A auzit că se fac adunări cu partidul Șor, merg persoane la proteste, anume Roșca Tatiana și Mărginean Nadejda, că ele personal plecau la proteste. A auzit că se fac adunări cu partidul Șor la Nadejda Mărgineanu acasă, se făceau aceste adunări. La Tatiana Roșca nu a văzut niciodată să se facă adunări acasă. Nu a auzit vreodată ca Tatiana să meargă la proteste la Chișinău contra bani. Ea nu a vorbit cu nici un om care a mers la protestele pentru partidul Șor. Nu a auzit ca Tatiana să de-a sume de bani oamenilor care merg la protestele pentru Șor. Catanoi Ivan i-a propus să meargă la proteste pentru o sumă de bani. Catanoi Ivan e soțul lui Catanoi Valentina. Personal Roșca Tatiana nu a invitat-o să participe la proteste. Nu i-a propus nimeni bani pentru a merge la proteste. Tatiana nu i-a propus nici un beneficiu pentru ca să-l aleagă pe Șor. Tatiana nu i-a instalat nimic în telefonul lui.

Conform art. 371 alin. (1) pct. 1) Codul de Procedură Penală, s-a admis demersul procurorului, s-a dat citire parțială la declarațiile depuse în cursul urmăririi penale și anume Procesul-verbal de audiere a martorului Postica Mihail din data de 25.11.2024, potrivit căruia este indicat că, *"Tot Catanoi Valentina mi-a comunicat că lumea din ***** care urmează să se deplaseze spre Chișinău la protest este organizată de Roșca*

Tatiana. Din cele auzite de Catanoi, Roșca Tatiana le-ar fi promis celor care vor pleca la protest bani cuprinși între 300 - 400 lei". (f.d. 43 - 45).

Fiind audiat în continuare, martorul Postica Mihail a declarat că el nu a făcut astfel de declarații la urmărirea penală. Nu susține declarațiile de la urmărirea penală. Polițistul nu i-a citit declarațiile făcute la urmărirea penală și nici nu i-a dat să citească declarațiile făcute de el la urmărirea penală, doar le-a semnat.

Fiind audiată în ședința de judecată, martorul Vartic Nadejda a declarat că, pe Roșca Tatiana o cunoaște ca consăteană, sunt în relații normale. Nu a auzit ca Tatiana să participe la vre-un partid. Tatiana nu i-a propus niciodată să participe la alegeri. Tatiana nu i-a propus să meargă cu ea cu transportul prin diferite localități ale țării. Tatiana nu i-a propus să meargă la mitinguri. Din curtea sa nu se vede curtea Tatianeii. Gospodăria ei este peste o intersecție de gospodăria Tatianeii. Nu a văzut niciodată la poarta Tatianeii mulțime de oameni. Tatiana nu i-a propus niciodată să-i instaleze în telefon vreo aplicație de unde să primească bani. I-a fost întocmit proces-verbal în care a primit amendă de 25 000 de lei, pentru partidul Șor. Ea la acel moment nici nu era în țară. A fost informată că a primit amendă din acest motiv. A depus contestație în instanță. Avocatul a ajutat-o să depună contestație.

Fiind audiat în ședința de judecată, martorul Tataroi Anatolie a declarat că, pe Roșca Tatiana o cunoaște ca consăteană, este în relații normale, ca consăteni nu are careva relații. Nu cunoaște dacă Tatiana se manifestă ca un susținător al unui partid politic. Tatiana nu s-a apropiat niciodată de el să voteze pentru cineva anume. Tatiana nu i-a propus niciodată să-i instaleze în telefon vreo aplicație pentru a primi careva sume de bani de pe aplicație. Tatiana nu i-a propus ca să meargă la proteste în schimbul unor sume de bani. El locuiește mai depărtător de Tatiana. Nu a văzut la poarta Tatianeii mulțime de oameni. Pe perioada alegerilor nu a participat la mitinguri. Pe parcursul anilor 2024 - 2025 i-a fost deschis dosar cu privire la contravenție. Procesul-verbal a fost întocmit în limba care o cunoaște și în lipsa sa. A primit amendă de 25 de mii pe care nu o achitat-o. Procesul-verbal l-a contestat în judecată. A înțeles că i-a fost întocmit procesul pe faptul că a luat mită de la Șor. Nu a citit ce era scris în proces. A fost la executorul judecătoresc care i-a spus să-l conteste.

Fiind audiat în ședința de judecată, martorul Boreț Zinaida a declarat că, pe Tatiana Roșca o cunoaște ca pe o consăteană, sunt în relații normale. Tatiana Roșca nu i-a propus vreodată să fie susținător a unui partid politic în schimbul unor beneficii. Tatiana nu i-a spune că ține activ cu vre-un partid politic anume. Tatiana nu i-a propus să meargă la proteste în schimbul unor sume de bani. Tatiana nu i-a propus niciodată să-i aplice vreo aplicație în telefon pentru a primi careva sume de bani. Ea locuiește departe de Tatiana, nu a auzit niciodată ca Tatiana să facă careva adunări manifestante la ea în gospodărie. În perioada 2024 - 2025 nu i s-a făcut nici un proces cu privire la contravenție.

Fiind audiată în ședința de judecată, martorul Ailinchii Natalia a declarat că, pe Tatiana Roșca o cunoaște ca consăteană, sunt în relații normale. Tatiana nu i-a spus vreodată să fie susținător a unui partid politic. Ea locuiește departe de Tatiana. Tatiana niciodată nu s-a apropiat de ea ca să-i descarce vreo aplicație în telefon pentru a primi careva sume de bani din această aplicație. Tatiana nu i-a propus să meargă la proteste care ulterior să fie

achitate. Nu a auzit și nu a văzut ca la Tatiana la poartă să se facă vreo adunare. Ea în anul 2024 - 2025 nu a fost la careva manifestări. Nu a avut careva dosar contravențional pornit la care să fie învinovățită cu privire că a fi primit careva sume de bani.

Vinovăția inculpatului a mai fost demonstrată și prin următoarele mijloace materiale de probă administrate în cadrul urmăririi penale și cercetate în cadrul cercetării judecătorești.

Proces-verbal de percheziție din 05 noiembrie 2024, efectuat la domiciliul Tatiane Roșca, în cadrul căruia a fost ridicat un telefon mobil marca „Redmi”, având numerele IMEI: 1) ***** și 2) *****, aparținând și aflat în folosința lui Roșca Tatiana. (f.d. 88 - 90).

Proces-verbal de examinare din 31 martie 2025, privind cercetarea telefonului mobil marca „Redmi”, cu IMEI-urile: 1) ***** și 2) *****, în urma căreia au fost stabilite următoarele:

- Mesaje și fișiere transmise și primite prin aplicația „Viber”, între abonatul cu nr. ***** și alți abonați identificați după cum urmează: *Вероника офис* – nr. ***** și contactul cu nr. *****. Din conținutul acestor mesaje și fișiere rezultă existența unor fotografii în care apare învinuita Roșca Tatiana alături de lideri ai așa-numitului Bloc politic „VICTORIE-ПОБЕДА”. De asemenea, au fost identificate fișiere ce conțin liste cu persoane și mijloace de transport, indicând organizarea și transportarea colectivă de persoane la manifestațiile și protestele organizate de acest bloc politic, anterior cunoscut sub denumirea partidului „Șor”.

- Apeluri, mesaje și fișiere transmise și primite prin aplicația „Telegram” cu utilizatorii identificați ca *Muntean Tatiana, Moisei Lena și Olia Ilieș*.

- Conversație prin aplicația „Messenger” între posesorul telefonului, Tatiana Roșca, și abonatul înregistrat sub numele *Elena Moisei*. Din conținut reiese că aceasta i-a transmis două fotografii ale unui card bancar (față și verso), emis de BC „FinComBank” S.A., cu nr. *****, pe numele Moisei. Sub aceste fotografii, Elena Moisei a transmis mesajul „Așa trebuie să fie”, iar la 12.01.2024, ora 16:51, un „like”. Ulterior, la datele de 24.04.2024 (ora 14:53 și 18:46), 28.04.2024 (ora 18:35) și 09.05.2024 (ora 17:19), Tatiana Roșca i-a expediat acesteia patru videoclipuri din aplicația „TikTok”. La aceeași dată, Elena Moisei i-a solicitat „Să-mi trimiți foto cu mine cu balonul”, iar ca răspuns, Tatiana Roșca i-a expediat două fotografii în care apar două persoane de sex feminin, dintre care una ținea un balon alb inscripționat cu textul „9 mai Victorie”.

- În folderul „Файлы”, au fost identificate, ca informații relevante cauzei:

- în secțiunea „Screenshot”: două capturi de ecran cu informații expediate de Banca Comercială „ПАО ПРОМСВЯЗЪБАНК” din Federația Rusă (PSB);

- un înscris de mână, realizat cu pix de culoare roșie, conținând: „cod client” cu nr. ***** și mențiunea „***** Tatiana Roșca”;

- un bilet de avion emis pe numele Roșca Tatiana, nr. *****, ruta Istanbul–Moscova, data zborului 04.06.2024;

- un alt bilet de avion pe numele Tatiana Roșca, emis de compania „Turkish Airlines”, ruta Istanbul–Moscova, data zborului 11.06.2024;

-două capturi de ecran reprezentând bilete de avion cu rutele Chișinău–Moscova, pentru perioadele 13–22 ianuarie și 15–27 ianuarie, cu escală în Baku. (f.d. 92 - 130).

Proces-verbal de cercetare a documentelor din 08.08.2025, prin care au fost examinate informațiile oferite de Procuratura Anticorupție prin scrisoarea cu nr. 1430 din 19 februarie 2025, privind conexiunile utilizatorilor cu numerele de telefon ce aparțin figuranților, cu banca comercială din Federația Rusă „PromsveazyBank”, și anume:

Numărul de telefon ***** – a înregistrat 26 de conexiuni cu aplicația PSB.

Numărul de telefon ***** – a înregistrat 14 de conexiuni cu aplicația PSB.

Numărul de telefon ***** – a înregistrat 0 de conexiuni cu aplicația PSB.

Numărul de telefon ***** – a înregistrat 5 de conexiuni cu aplicația PSB.

Informația oferită de Procuratura Anticorupție prin scrisoarea cu nr. 2603 din 01 aprilie 2025, privind conexiunile utilizatorilor cu numerele de telefon ce aparțin figuranților, cu banca comercială din Federația Rusă „PromsveazyBank”, și anume:

Numărul de telefon ***** – a înregistrat 7 de conexiuni cu aplicația PSB.

Numărul de telefon ***** – a înregistrat 11 de conexiuni cu aplicația PSB.

Numărul de telefon ***** – a înregistrat 0 de conexiuni cu aplicația PSB.

Potrivit informațiilor respective s-a stabilit că, numerele de telefon folosite de învinuita Roșca Tatiana și martorii Barladean Natalia, Postica Mihail, Catanoi Valentina, Guzun Angela, Ilieș Olga, și Moisei Elena, au avut conexiuni cu Banca comercială „PromsveazyBank” din Federația Rusă. (f.d. 204).

Mijloc material de probă/Corpuri delictive:

Telefon mobil marca „Redmi”, cu IMEI-urile: 1) ***** și 2) *****, anexat la materialele cauzei penale.

Documentele cercetate prin procesul-verbal din 08.08.2025, anexate la materialele cauzei penale.

Potrivit Recomandării nr. (94)12 a Comitetului de Miniștri către statele membre ale Consiliului Europei privind independența, eficiența și rolul judecătorului, judecătorii au obligația și trebuie să dețină puterea de a exercita responsabilitățile judiciare ce le revin în scopul de a se asigura de aplicarea corectă a legii și instrumentarea cauzelor în mod echitabil, eficient și rapid.

Potrivit art. 51 alin. (1), (2) Codul Penal, Temeiul real al răspunderii penale îl constituie fapta prejudiciabilă săvârșită, iar componența infracțiunii, stipulată în legea penală, reprezintă temeiul juridic al răspunderii penale.

Răspunderii penale este supusă numai persoana vinovată de săvârșirea infracțiunii prevăzute de legea penală.

Conform art. 52 alin. (1), (2) Codul Penal, Se consideră componență a infracțiunii totalitatea semnelor obiective și subiective, stabilite de legea penală, ce califică o faptă prejudiciabilă drept infracțiune concretă.

Componența infracțiunii reprezintă baza juridică pentru calificarea infracțiunii potrivit unui articol concret din prezentul cod.

În conformitate cu dispozițiile art. 8 din Codul de Procedură Penală, precum și cu cele ale art. 21 din Constituția Republicii Moldova, orice cetățean beneficiază de prezumția de

nevinovăție, deschiderea unei proceduri judiciare penale – prin începerea urmăririi penale – nefiind posibilă decât în condițiile prevăzute de lege.

La adoptarea unei hotărâri de condamnare, până la rămânerea definitivă, inculpatul are statutul de persoană nevinovată; la pronunțarea unei decizii judecătorești de condamnare, prezumția de nevinovăție este răsturnată cu efecte *erga omnes*, iar soluția magistraților trebuie să se bazeze pe probe certe de vinovăție, iar în caz de îndoială, ce nu poate fi înlăturată prin probe, trebuie să se pronunțe o soluție de achitare.

Conform art. 93 alin. (1) Codul de Procedură Penală, Probele sînt elemente de fapt dobîndite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenței sau inexistenței infracțiunii, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăției, precum și la stabilirea altor împrejurări importante pentru justa soluționare a cauzei.

Potrivit art. 95 alin. (1), (2), (3) Codul de Procedură Penală, Sînt admisibile probele pertinente, concludente și utile administrate în conformitate cu prezentul cod.

Chestiunea admisibilității datelor în calitate de probe o decide organul de urmărire penală, din oficiu sau la cererea părților, ori, după caz, instanța de judecată.

Dacă administrarea probelor a fost efectuată cu respectarea dispozițiilor prezentului cod, argumentarea inadmisibilității probelor se face de către partea care cere respingerea lor. În caz contrar, obligația de a argumenta admiterea lor revine părții care le-a administrat sau părții în favoarea căreia au fost administrate probele.

Conform art. 100 alin. (4) Codul de Procedură Penală, Toate probele administrate în cauza penală vor fi verificate sub toate aspectele, complet și obiectiv. Verificarea probelor constă în analiza probelor administrate, coroborarea lor cu alte probe, administrarea de noi probe și verificarea sursei din care provin probele, în conformitate cu prevederile prezentului cod, prin procedee probatorii respective.

Potrivit art. 101 alin. (1), (2), (3), (4) Codul de Procedură Penală, Fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor.

Reprezentantul organului de urmărire penală sau judecătorul apreciază probele conform propriei convingeri, formate în urma examinării lor în ansamblu, sub toate aspectele și în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege.

Nici o probă nu are o valoare dinainte stabilită pentru organul de urmărire penală sau instanța de judecată.

Instanța de judecată este obligată să pună la baza hotărîrii sale numai acele probe la a căror cercetare au avut acces toate părțile în egală măsură și să motiveze în hotărîre admisibilitatea sau inadmisibilitatea tuturor probelor administrate.

În conformitate cu art. 384 alin. (1), (2), (3), (4) Codul de Procedură Penală, Instanța hotărăște asupra învinuirii înaintate inculpatului prin adoptarea sentinței de condamnare, de achitare sau de încetare a procesului penal.

Sentința se adoptă în numele legii.

Sentința instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată.

Instanța își întemeiază sentința numai pe probele care au fost cercetate în ședința de judecată.

În conformitate cu art. 8 alin. (3) în coroborare cu art. 389 din Codul de Procedură Penală, sentința de condamnare se adoptă numai în condiția în care, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată prin ansamblul de probe exacte, cercetate de instanța de judecată, când toate versiunile au fost verificate, iar divergențele au fost lichidate și apreciate corespunzător.

Conform prevederilor art. 6 alin. (1) al Convenției Europene a Drepturilor Omului, orice persoană are dreptul la judecarea cauzei sale în mod echitabil, în mod public și în termen rezonabil, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa. Hotărîrea trebuie să fie pronunțată în mod public, dar accesul în sala de ședință poate fi interzis presei și publicului pe întreaga durată a procesului sau a unei părți a acestuia, în interesul moralității, al ordinii publice ori al securității naționale într-o societate democratică, atunci când interesele minorilor sau protecția vieții private a părților la proces o impun, sau în măsura considerată absolut necesară de către instanță când, în împrejurări speciale, publicitatea ar fi de natură să aducă atingere intereselor justiției.

Instanța de judecată remarcă că, în privința inculpatului a fost pornită urmărirea penală și derulată cu respectarea legislației procesual-penale în vigoare. La fel, în contextul art. 6 al Convenției pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale, inculpatului i-a fost adus la cunoștință atât natura, cauza și probele pe care se fundamentează acuzația, cât și calificarea juridică care a fost dată faptelor săvârșite de acesta într-o manieră detaliată prin ordonanța de punere sub învinuire și rechizitoriul întocmit, într-o limbă pe care o cunoaște, cu participarea unui apărător.

În același timp, se impune a preciza că, potrivit prevederilor art. 6 din Convenție, în dreptul la un proces echitabil se atribuie și necesitatea motivării hotărârii. Sub acest aspect în cauzele *Hiro Balani contra Spaniei*, *Vandehurk contra Olandei*, *Ruiz Torija contra Spaniei* și *Boldea contra României*, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a arătat că art. 6 paragraful 1 din Convenție obligă instanțele să-și motiveze hotărârile. Amploarea acestei obligații poate varia însă în funcție de natura hotărârii, trebuind avute în vedere diversitatea solicitărilor pe care inculpatul le-a formulat în fața instanței, precum și diferențele existente în fiecare stat contractant cu privire la dispozițiile legale obligatorii, cutume, opinii exprimate în doctrină, aplicabile în această materie.

De asemenea, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a arătat că obligația instanței de a motiva hotărârea pronunțată, este aceea de a demonstra părților că au fost ascultate (*cauza Tatishvili contra Rusiei din 2007*). La fel, art. 6 al Convenției implică în special în sarcina instanței obligația de a examina efectiv mijloacele, argumentele și ofertele de probă ale părților (*cauzele Perez împotriva Franței și Van de Hurk împotriva Olandei*).

În acest mod, instanța de judecată subliniază că și-a bazat constatările sale pe probele verbale și în scris prezentate, dar și în analiza faptului dacă acuzațiile sunt bine justificate conform standardului de dovadă, care este acel al „în afara dubiilor rezonabile”, or astfel de dovadă poate rezulta din coexistența deducerilor suficient de puternice, clare și concordante sau a simlarelor prezumției de fapt necombătute, iar adițional, poate fi luat

în considerație comportamentul părților când sunt obținute dovezile (*hotărârea Irlanda c. Regatului Unit din 18 ianuarie 1978, seria A nr. 25, p. 65, alin. 161*).

La caz, instanța susține că în jurisprudența sa, Curtea Europeană a menționat că, deși articolul 6 § 1 din Convenție garantează dreptul la un proces echitabil, acesta nu stabilește reguli privind admisibilitatea probelor, problemă care trebuie să fie reglementată în primul rând de dreptul național (*Lhermitte v. Belgia [MC], 29 noiembrie 2016, § 83*), or atunci când Curtea Europeană verifică încălcări ale procedurii de administrare a probelor, ea constată modul în care această încălcare afectează caracterul echitabil al întregii proceduri (*Bykov v. Rusia [MC], 10 martie 2009, § 89, Prade v. Germania, 3 martie 2016, §33, Dimitrov și Momin v. Bulgaria, 7 iunie 2018, § 51, 62*).

În alt context, la adoptarea sentinței, potrivit art. 385 alin. (1), pct. 1-4 Codul de Procedură Penală, La adoptarea sentinței, instanța de judecată soluționează următoarele chestiuni în următoarea consecutivitate: 1) dacă a avut loc fapta de săvârșirea căreia este învinuit inculpatul; 2) dacă această faptă a fost săvârșită de inculpat; 3) dacă fapta întrunește elementele infracțiunii și de care anume lege penală este prevăzută ea; 4) dacă inculpatul este vinovat de săvârșirea acestei infracțiuni.

Astfel, conform ordonanței de punere sub învinuire, dar și potrivit rechizitoriului, acțiunile inculpatei au fost încadrate de către organul de urmărire penală în baza art. 181¹ alin. (1) din Codul Penal (*în redacția Legii Penale la momentul comiterii infracțiunii*), adică perioada septembrie – octombrie 2024.

Art. 181¹ alin. (1) din Codul Penal (*în redacția Legii Penale la momentul comiterii infracțiunii*) stabilește răspunderea penală pentru Oferirea sau darea de bani, bunuri, servicii ori de alte foloase în scopul determinării alegătorului sau susținătorului să își exercite sau să nu își exercite drepturile electorale în cadrul alegerilor, inclusiv al celor regionale.

În acest mod, analizând cumulul de probe anexate la dosar, acumulate la faza de urmărire penală și cercetate în instanța de judecată, care au fost apreciate în art. 101 alin. (1) din Codul de Procedură Penală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării lor, instanța constată că, faptele incriminate în rechizitoriu, pentru care inculpatul a fost trimis în judecată există, au fost săvârșite de acesta și întrunesc semnele obligatorii ale componenței de infracțiune prevăzute de art. 181¹ alin. (1) din Codul Penal, potrivit argumentelor expuse mai jos.

Calificarea oficială a infracțiunii se efectuează la toate etapele procedurii penale de către persoanele care efectuează urmărirea penală și de către judecători. Instanța de judecată relevă că în cauza *Kokkinakis vs Grecia din 25.25.1993 CtEDO* a statuat că „(...) o infracțiune trebuie să fie definită clar prin lege. Această condiție va fi îndeplinită atunci când individul poate să știe, pornind de la prevederea normei pertinente și la nevoie cu ajutorul interpretării ce-i este data în jurisprudență, ce acte și omisiuni sunt de natură să-i angajeze răspunderea penală”.

Prin urmare, fiind cercetate nemijlocit în ședință de judecată probele administrate în cadrul urmăririi penale, în ansamblu instanța constată că acestea sunt pertinente și concludente, precum și coroborează între ele, nefiind stabilite anumite contradicții esențiale și semnificative între ele, iar în ansamblu confirmă circumstanțele expuse în

învinuirea adusă inculpatei pe faptul comiterii infracțiunii prevăzute la art. 181¹ alin. (1) Codul Penal.

Cu referire la încadrarea juridică în baza art. 181¹ alin. (1) din Codul Penal, instanța statuează că, *latura obiectivă* a infracțiunii de corupere electorală este întrunită prin acțiunea de oferire și de dare de bani, comisă în mod direct și intenționat, în scopul determinării alegătorilor să își exercite drepturile electorale într-o manieră favorabilă unei anumite formațiuni politice și poziții la referendum. Legea penală nu impune, pentru existența infracțiunii, necesitatea dovedirii efective a influenței asupra votului, fiind suficientă constatarea faptului material al oferirii sau dării bunurilor în scopul menționat. Întrucât infracțiunea are caracter formal, ea se consideră consumată din momentul efectuării actului de oferire, indiferent dacă alegătorul a fost sau nu efectiv determinat să voteze conform intenției făptuitorului.

În speță, scopul ilicit rezultă atât din conținutul faptelor materiale, cât și din contextul electoral al acțiunilor inculpatului. Racolarea mai multor persoane, susținători, simpatizanți și activiști întru determinarea participării la diverse întruniri și evenimente de susținere a ideilor și de promovare a unor partide politice, colectarea datelor personale ale alegătorilor, instalarea aplicațiilor "telegram", "PSB" în telefoanele acestora, oferirea și darea sumelor de bani, sugerarea cărui candidat urmează a fi votat la alegerile prezidențiale din 20 octombrie 2024 și opțiunii concrete care urma a fi votată la Referendumul republican și anume "NU", conturează intenția directă de a influența decizia de vot a persoanelor vizate.

Latura subiectivă a infracțiunii este caracterizată prin intenție directă, întrucât inculpata a acționat cu deplină conștiință asupra caracterului ilicit al conduitei sale și cu voința de a obține rezultatul urmărit, respectiv determinarea alegătorilor să își exercite drepturile electorale într-un anumit mod.

Din coroborarea probelor, rezultă că inculpatul a prevăzut consecințele faptelor sale și le-a dorit, având reprezentarea clară că oferirea și darea de bunuri în context electoral constituie un mijloc de influențare a votului, sancționat penal.

Totodată, *subiectul infracțiunii*, conform art. 21 Codul Penal, este persoana fizică responsabilă, care a împlinit vârsta de ***** În cazul dat, inculpata Roșca Tatiana este persoană fizică cu capacitate deplină, la momentul consumării infracțiunii având împlinită vârsta pasibilă de răspundere penală, neexistând nici o cauză de neimputabilitate care să o exonereze de răspundere. Prin urmare, acesta se încadrează pe deplin în categoria subiectului activ al infracțiunii prevăzute de art. 181¹ alin. (1) Codul Penal.

În ceea ce privește *scopul infracțiunii*, acesta este unul special și esențial pentru existența faptei, acela de a determina alegătorul să își exercite sau să nu își exercite drepturile electorale, într-un anumit mod, în cadrul alegerilor ori referendumurilor. Scopul special de influențare a comportamentului electoral constituie elementul psihologic definitoriu care deosebește coruperea electorală de alte fapte similare, precum donațiile politice legale sau activitățile de promovare electorală permise de legislație.

În speță, *scopul ilicit* este probat prin contextul campaniei, natura bunurilor oferite și date, și momentul ales pentru oferire/dare, toate indicând o intenție directă de manipulare a opțiunii de vot.

În baza celor expuse, instanța conchide că în acțiunile inculpatei Roșca Tatiana sunt întrunite toate elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 181¹ alin. (1) Codul Penal, Coruperea electorală, cu indicii calificativi: Oferirea și darea de bani, în scopul determinării alegătorului să își exercite drepturile electorale în cadrul alegerilor.

Prin conduita sa, inculpata a adus atingere valorilor sociale ocrotite de norma penală - legalitatea procesului electoral, egalitatea șanselor între concurenții electorali și libertatea de voință a alegătorilor. Aceste valori sunt esențiale pentru funcționarea statului de drept și pentru asigurarea unui proces electoral liber, corect și echitabil. Fapta comisă de inculpată afectează în mod direct integritatea procesului democratic, prin transformarea votului într-un act condiționat de recompense materiale, contrar principiului constituțional al libertății de alegere.

Prin urmare, instanța apreciază că vinovăția inculpatei Roșca Tatiana în comiterea infracțiunii de corupere electorală este pe deplin dovedită, iar răspunderea penală a acesteia se impune ca necesară, proporțională și justă, în scopul restabilirii ordinii de drept, sancționării conduitei ilegale și prevenirii comiterii unor fapte similare în viitor.

Instanța de judecată reține că, inculpata nu a recunoscut vina sa în cele imputate.

Instanța de judecată nu are nici un temei, de a se îndoii de veridicitatea declarațiilor martorilor acuzării depuse în cadrul urmăririi penale și în instanța de judecată, dat fiind faptul că, declarațiile lor coroborează întru totul cu probele materiale acumulate în cadrul urmăririi penale și cercetate în cadrul cercetării judecătorești.

Privitor la declarațiile martorilor apărării, nu pot fi reținute de către instanța de judecată, deoarece declarațiile lor, nu conțin date cu privire la învinuirea adusă inculpatului. Iar, cu referire la circumstanțele comiterii infracțiunii sau dezvinovățire, martorii apărării, nu au comunicat nimic.

Cu referire la poziția apărătorului precum că, în privința martorilor ar fi fost exercitată presiune psihologică, în cadrul urmăririi penale, instanța de judecată constată că, asemenea cazuri nu au fost raportate și înregistrate în modul prevăzut de lege.

Din care considerent, instanța de judecată va reține declarațiile martorilor depuse în cadrul urmăririi penale, deoarece declarațiile depuse în instanța de judecată au fost date ulterior, după o perioadă de timp, iar la urmărirea penală evenimentele descrise de martori, erau mai actuale.

Instanța de judecată constată că, nu sunt întemeiate alegațiile apărării la capitolul că, învinuirea adusă inculpatului nu este confirmată, din care considerente în privința acestuia urma a fi adoptată o sentință de achitare, or poziția apărării are un caracter declarativ, fiind aduse doar critici generale învinuirii înaintate de către organul de urmărire penală.

Aceste împrejurări au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală, fiind corect apreciate, respectându-se prevederile art. 101 Codul de Procedură Penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor.

Reieșind din cumulul celor expuse supra, instanța de judecată respinge solicitarea apărării de achitare a inculpatului, care nu și-a recunoscut culpabilitatea, deoarece nerecunoașterea vinei de către inculpat, instanța de judecată o apreciază ca o metodă de apărare și un drept de a nu se auto-incrimina garantat de art. 66 Codul de Procedură Penală și art. 6 Convenției Europene a Drepturilor Omului, or persoana care pe parcursul procesului penal are calitatea procesuală de inculpat nu poate fi urmărit pentru depunerea declarațiilor false sau refuzul de a face declarații și nu poate fi calificată ca circumstanță agravantă la stabilirea pedepsei penale, or în cadrul cercetării judecătorești s-a constatat cu certitudine că, faptele imputate inculpatei au avut loc, acestea au fost comise de inculpată și întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 181¹ alin. (1) Codul Penal.

Analizând probele sus-indicate per ansamblu, instanța de judecată consideră că, vina inculpatului este dovedită în afara oricărui dubiu rezonabil.

Instanța de judecată, în afara oricărui dubiu rezonabil, constată că, prin acțiunile sale intenționate, Roșca Tatiana a comis infracțiunea prevăzută de art. 181¹ alin. (1) din Codul Penal (*în redacția Legii Penale la momentul comiterii infracțiunii*), Coruperea electorală, cu indicii calificativi: Oferirea și darea de bani, în scopul determinării alegătorului să își exercite drepturile electorale în cadrul alegerilor.

Instanța de judecată conchide că, temeiuri de liberare de răspundere penală nu sunt.

În conformitate cu art. 6 alin. (1), (2) Codul Penal, Persoana este supusă răspunderii penale și pedepsei penale numai pentru fapte săvârșite cu vinovăție.

Răspunderii penale și pedepsei penale este supusă numai persoana care a săvârșit cu intenție sau din imprudență o faptă prevăzută de legea penală.

Conform art. 7 alin. (1) Codul Penal, La aplicarea legii penale se ține cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat și de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea penală.

Conform art. 75 alin. (1), (2) Codul Penal, Persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului cod și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a prezentului cod. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

În cazul alternativelor de pedeapsă prevăzute pentru infracțiunea săvârșită, pedeapsa cu închisoare are un caracter excepțional și se aplică atunci când gravitatea infracțiunii și personalitatea infractorului fac necesară aplicarea pedepsei cu închisoare, iar o altă pedeapsă este insuficientă și nu și-ar atinge scopul. O pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei. Caracterul excepțional la aplicarea pedepsei cu închisoare urmează a fi argumentat de către instanța de judecată.

Circumstanțe care atenuează răspunderea penală a inculpatului: săvârșirea pentru prima dată a unei infracțiuni mai puțin grave.

Circumstanțe care agravează răspunderea penală a inculpatului: nu au fost stabilite.

Analizând personalitatea inculpatului, instanța de judecată constată că, ea anterior nu a fost condamnată, nu se află la evidența medicului psihiatru sau narcolog.

În conformitate cu art. 2 alin. (1), (2) Codul Penal, Legea penală apără, împotriva infracțiunilor, persoana, drepturile și libertățile acesteia, proprietatea, mediul înconjurător, orînduirea constituțională, suveranitatea, independența și integritatea teritorială a Republicii Moldova, pacea și securitatea omenirii, precum și întreaga ordine de drept.

Legea penală are, de asemenea, drept scop prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni.

Instanța de judecată la stabilirea pedepsei, ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, precum și scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

Potrivit art. 61 alin. (1), (2) Codul Penal, Pedepsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului ce se aplică de instanțele de judecată, în numele legii, persoanelor care au săvârșit infracțiuni, cauzînd anumite lipsuri și restricții drepturilor lor.

Pedepsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea și resocializarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. Executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice și nici să înjosească demnitatea persoanei condamnate.

Instanța remarcă că pedeapsa este echitabilă când ea impune infractorului lipsuri și restricții ale drepturilor lui, proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite și este suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor victimei, statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiune.

De altfel, pedeapsa este echitabilă și atunci când este capabilă de a contribui la realizarea altor scopuri ale pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului și prevenirea comiterii de noi infracțiuni atât de către condamnat, cât și de alte persoane. Or, practica judiciară demonstrează că o pedeapsă prea blândă generează dispreț față de ea și nu este suficientă nici pentru corectarea infractorului și nici pentru prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni.

În concordanță, instanța consideră că o pedeapsă prea aspră generează apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire și de neîncredere în lege, fapt ce poate duce la consecințe contrare scopului urmărit.

În acest sens, instanța de judecată menționează că scopul pedepsei penale nu este ca aceasta să fie retributivă, intimidatoare sau vindicativă, în sens că pedeapsa nu trebuie privită ca „prețul” pe care trebuie să-l plătească persoana pentru fapta prejudiciabilă, ci trebuie să reflecte un echilibru între gravitatea faptei prejudiciabile și urmările ei, prin excluderea caracterului vindicativ al pedepsei, urmărindu-se ca statul să nu urmărească răzbunarea, ce ar genera altă răzbunare, prin încălcarea dreptului, ci realizarea dreptății, inclusiv prin prisma principiilor proporționalității și cel al echității lor.

Instanța concluzionează că sentința de condamnare în prezenta cauză penală va avea un efect preventiv serios atât pentru inculpat, cât și pentru alte persoane predispuse la comiterea unor astfel de infracțiuni și va constitui o garanție și o asigurare că drepturile și libertățile consfințite în Constituția Republicii Moldova și alte legi ale statului sunt apărute, iar violarea lor este contracarată și pedepsită.

Conform Regulii nr. 6 din Recomandarea Nr. R (92) 16 a Comitetului de Miniștri către statele membre referitoare la regulile europene asupra sancțiunilor aplicate în comunitate (adoptată de Comitetul de Miniștri în 19 octombrie 1992, cu ocazia celei de a 482-a reuniune a Delegațiilor de Miniștri) urmează că, "Natura și durata sancțiunilor și măsurilor aplicate în comunitate trebuie de asemenea să fie proporțională cu gravitatea infracțiunii pentru care un delincvent a fost condamnat sau o persoană este inculpată, decât să se țină seama de situația personală".

Sanctiunea art. 181¹ alin. (1) din Codul Penal (*în redacția Legii Penale la momentul comiterii infracțiunii*) prevede pedeapsă cu amendă în mărime de la 750 la 1150 de unități convenționale sau cu închisoare de la un an la 5 ani.

Instanța de judecată menționează că, pedeapsa penală este echitabilă atunci când este capabilă de a contribui la realizarea scopurilor pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât de către condamnat, precum și de alte persoane.

Legalitatea pedepsei impune instanței obligația de a stabili pedeapsa în limitele fixate în Partea specială a Codului penal și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a Codului penal.

Individualizarea pedepsei constă în obligația instanței de a stabili măsura pedepsei concrete infractorului, necesară și suficientă pentru realizarea scopurilor legii penale și pedepsei penale.

Astfel, pedeapsa aplicată inculpatului trebuie să fie capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii penale și pedepsei penale, în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a Codului penal și stabilirea pedepsei în limitele fixate în partea specială.

Reieșind din cumulul celor expuse, instanța de judecată ajunge la concluzia de a-i stabili inculpatului pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 900 unități convenționale, echivalentul sumei de 45 000 (patruzeci și cinci mii) lei, care este o pedeapsă echitabilă pentru fapta comisă.

În conformitate cu art. art. 384, 385, 389 Codul de Procedură Penală, instanța de judecată,

H O T Ă R Ă Ș T E:

Se recunoaște vinovată Roșca Tatiana de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 181¹ alin. (1) din Codul Penal (*în redacția Legii Penale la momentul comiterii infracțiunii*), cu stabilirea pedepsei sub formă de amendă în mărime de 900 (nouă sute) unități convenționale, echivalentul sumei de 45 000 (patruzeci și cinci mii) lei.

Conform art. 64 alin. (3¹) Codul Penal, se explică că, condamnatul este în drept să achite jumătate din amenda stabilită dacă o plătește în cel mult 3 zile lucrătoare din momentul în care hotărîrea devine executorie. În acest caz, se consideră că sancțiunea amenzii este executată integral.

Corpul delict: telefonul mobil marca „Redmi”, anexat la materialele cauzei penale, la intrarea sentinței în vigoare, de restituit proprietarului Roșca Tatiana.

Sentința poate fi atacată la Curtea de Apel Centru în termen de 15 zile, prin intermediul Judecătoriei Căușeni (sediul Central).

**Președintele ședinței,
judecătorul**

COLUN Svetlana